

»NIKAR MI

NE UKRADITE

SANJ!«

STR. 3

»PES JE ŠE

ZIMAU NEJ ZO«

STR. 5

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 9. februarja 2012 ☼ Leto XXII, št. 6

Lejpa naša domovina na svetki kulture

»O, Vrba, srečna, draga vés domanja,« - so na začetki letošnjoga svetka slovenske kulture čuli vsi tisti, šteri so prišli v varaško gledališče. O lübezni do rojstnoga kraja, o žitki puno trpljenja pa o nesrečnoj lübezni pesnika *Franceta Prešerna* sta prejk njegvi reči gučala pa spejvala dva mladiva Slovenca *Brigita Soós* pa *Dušan Mukič*.

V svojom pozdravnem guči je predsednik Zveze Slovencev *Jože Hirnök* povódo, ka je zgodovina pokazala, ka so Slovenci samo prejk kulture gorostali pa pred dvajsetimi lejtami dobili svoj rosag. Slovenija pa je rosag porabski Slovencev tó, je cüjda predsednik pa se zavaló Madžarski pa Sloveniji za pomauč slovenskoj manjšini.

Svetejnji guč je emo generalni konzul RS v Monoštri *Dušan Snoj*. V svojom govori se je zavaló Zvezi Slovencev za trüd pri gordržanji kulture domanji Slovencev. Bogastvo porabski Slovencev je po njegvi rečaj na priliko v Porabskom kalendari, v CD-ni Sombotelski spominčic, v Muzeji Avgusta Pavla v Varaši pa v vsej evropski projektaj. Je pa vse navzauče pazuvo, ka če rejsan dosta oprejti pitanj, problemov geste v Porabji, aj baudemo vsi malo bole optimistični. Na konci svojoga guča se je zavaló za delo odhajajočomi državnomi sekretari *dr. Borisi Jesihi* z žmanov domanjov palinkov, šteri pa je slobaud vzeu od Po-

Na konci so vsi nastopajoči zaspejvali domanjo nauto »Lejpa naša domovina«

Gledalci so lepau napunili gledališko dvorano

rabja, kama je vsikder rad prišo pa eške pride, če leko.

Navzauči so svetili slovensko kulturo, slovenski materni gezik pa slovensko rojstno krajino z bogatim programom, v šterom so nastopile samo porabske, pa skoro vse porabske skupine. Najoprvin dva zbora (*MePZ Avgust Pavel ZSM, Komorni zbor ZSM Monošter*), šteriva sta zvekšoga spejvala zborovske priredbe slovenski ljudski pesmi. Na redej so bile ljudske pevke pa pevci (iz Števanovec, Monoštra pa Gorenjoga Senika), šteri so lepau, z veukim srcom zaspejvali dvoglasne porabske pesmi. Za tem je samo eden nastop biu brezi muzike, lüstvo se je dosta smedjalo *Duoni Fodor* za odlomek iz skeča »*Ta gora pa ta dola*«. Mladiva pojba z Gorenjoga Senika *Benjamin Sukič* pa *Patrik Bajzek* sta lepau odšpilala dvej žmetni pesmi, prauti konci programa pa so bile na redej domanje folklorne skupine. Sakalauvčarge, Sinčarge pa upokojenke so se koražno sükali na odri, nut so pokazali prekmurske (goričke) pa porabske plese. Cejli program bi se nej mogo lepše skončati, kak ka so vsi plesci pa pesmarge gorodišli na oder pa vküper zaspejvali domanjo nauto »Lejpa naša domovina«. Naša porabska domovina je rejsan lejpa, če se glas njeni lidi tak daleč cüje.

DEN SLOVENSKE KULTURE V KEJPAJ PA BESEDAJ

MePZ Avgust Pavel

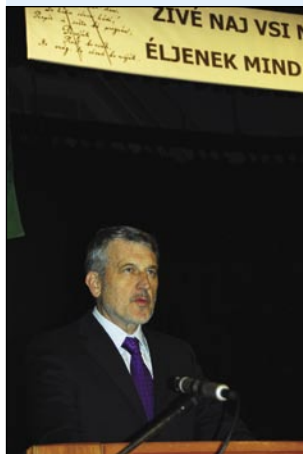
Brigita Soós in Dušan Mukič

Komorni pevski zbor Monošter

Ljudske pevke Števanovci

*Slavnostni govornik Dušan Snoj,
generalni konzul RS v Monoštru*

Ljudske pevke Monošter

Ljudski pevci Gornji Senik

Duo Fodor

Folklorna skupina Sakalovci

Folklorna skupina DU

*Benjamin Sukič in Patrik
Bajzek*

Folklorna skupina Gornji Senik

Ob jubileju, 90-letnici škofa dr. Jožefa Smeja

„NIKAR MI NE UKRADITE SANJ. SO SANJE, BREZ KATERIH ČLOVEK NE MORE ŽIVETI!“

Naslov je iz knjige Jožefa Smeja **Po sledovih zlatega peresa**. A po vrsti:

„Od kec si pa ti?“

„S Peskovec, če znate, ge je tou.“

„Kak bi ne znao, o Peskovskon potoki pišem v romani o Miklósi Küzmiči, si ga mogoče što?“

„Po pravici povedano, prvič čujen za knigo. Zato ka pišete o Peskovskon potoki, roman prešten.“

„Pa mi te poveš, kak se ti je vido!“

Nekako tako je potekal del pogovora med škofom dr. Jožefom Smejem in mano, tik preden so na Gornjem Seniku, kdaj že je to bilo, se ne spomnim natančno, odprli novo župnišče. Pred uradnim dejanjem sem se šel v župnišče dogovarjat za pogovor za TV in Radio Slovenija po slovesnosti. Gospod škof me je sprejel izjemno prijazno in me še poprosil, ali mu hočem pomagati, da se obleče v škofovsko opravo, ker je mož, ki naj bi to storil, odšel nekam ven. „Ve pa nej si čemerer?“ je zaskrbelo gospoda Smeja. Seveda nisem bil jezen, celo počaščen, da sem „oblačil“ škofa, ki sem ga srečal prvič, dotlej se razen z dr. Vekoslavom Grmičem nisem pogovarjal z nobenim škofom. Prvi vtis – nekateri pravijo, da je najpomembnejši – je bil izjemen, toliko pozitivne energije je bilo v besedah in kretnjah kot pri redkokaterem človeku in kot novinar sem se srečeval z desetlinami, stotinami sogovornikov na različnih koncih nekdanje Jugoslavije in v sosednjih državah. Pozneje sem večkrat primerjal prijaznost in človeško širino že pokojnega župnika Ivana Camplina, s katerim sem večkrat kramljal v njegovem goričkem domu v Martinju, in škofa Jožefa Smeja, s katerim sva imela potlej kar nekaj pogovorov za TV in

Radio Slovenija in v njegovi mariborski delovni sobi nekaj popolnoma osebnih kramljanj. Najini novinarski pogovori, predvsem tisti proti koncu devetdesetih let prejšnjega stoletja, se niso dotikali vere in verovanja, pa ne zato, ker je moja provenienca evangeličanska,

Akademik dr. Anton Vratuša (21. februar 1915) in škof dr. Jožef Smej (15. februar 1922), vrhunška slovenska izobraženca in humanista iz Prekmurja, ki imata ob slehernem srečanju marsikaj pomembnega povedati drug drugemu. Tako je bilo tudi na majski prireditvi v Vrtni spominov in tovarštva na Petanjcih.

sobesednik pa katoliški škof, marveč sva imela druge teme, najpogosteje iz umetnosti, točneje književnosti v širšem slovenskem in ožjem prekmurškem prostoru. Seveda tudi o romanu, prek katerega sva se spoznala. Vsebinsko nekoliko drugače so bili zastavljeni pogovori z župnikom Ivanom Camplinom, zlasti ko sva se dotaknila dogodkov, ki jih je doživljal kot izseljenski duhovnik v Franciji. Življenje goričkih (in drugih) ljudi v Franciji je bilo težko in pogosto kruto in osebno tragično, zlasti ob razpadu družine, kar je na vasi še hujši udarec kot v mestu. Če bi zdaj komu pripovedoval, kar mi je povedal gospod Camplin, koliko časa je bilo treba delati za nakup nekoliko večje njive, za kos travnika ali gozda, bi sogovornik pomislil, da se iz njega norčujem. Zdaj dobite na Goričkem za višino ene

poslanske plače v državnem zboru dva hektarja gozda, za katera je prednik v Franciji, ob vsestranskem odpovedovanju, delal nekaj let.

S škofom Jožefom Smejem se nisva pogovarjala o Bogu in verovanju tudi tedaj, ko sva govorila o slovenskem bogo-

služju in drugih cerkvenih obredih v Porabju. Bila sva si edina, da so verski obredi za manjšino zelo pomembni, kajti posameznika spremljajo od rojstva prek poroke do smrti. Koliko ta posameznik veruje v Boga, je njegova intimna odločitev, kjer so pravice *zunanje* močno omejene, če hoče Cerkev ostati pri svojem osnovnem poslanstvu. Pogosto je beseda nanesa na avstrijsko Gradiščansko, kjer ima med hrvaško manjšino katoliška cerkev izjemen pomen in vpliv na ohranjanje jezika, kulture in narodne pripadnosti. Duhovniki s svojo karizmo vplivajo na vse generacije, ne samo starejše, ko gre za hrvaški jezik in kulturo. Denimo: eno uro po maši so duhovniki oblečeni v narodno nošo, igrarajo tamburico, *jačijo* (pojejo hrvaške pesmi) ali plešejo v folklorni skupini. Z lanskim le-

tom se je njihova vloga še okrepila, kajti novi škof v Železnem je dr. Egidije Živkovič, ki je že ob namestitvi pozval Hrvate, naj ohranjajo jezik in kulturo. Je ob tem treba poudariti, da so porabski Slovenci od smrti znanih gornjeseniških duhovnikov Jožefa Košiča, Jánoša Kūharja, deloma Ivana Camplina in premestitve Ferenc Merklja prikrajšani za celovito slovensko besedo, ki je ob najboljši volji ne morejo nadomestiti gostujoči duhovniki iz Prekmurja, kajti ti zgolj prihajajo in se vračajo med *svoje* vernike na Goričko ali v Sobotino in Odrance?

Kot rečeno, na življenjsko pot škofa Jožefa Smeja me vežejo prijetni spomini, denimo ob njegovi 70-letnici, ko sem v Murski Soboti ob razstavi v Pomurskem muzeju za TV-oddajo *Obzorje duha* pripravil krajši portret in pogovor za oddajo *Sotočja*, spremljal slovesnost v mariborski Univerzitetni knjižnici ... Pogovarjala sva se tudi pozneje, bila sva denimo dogovorjena v *Domu duhovnosti* v Kančevcih. Ob prihodu so mi povedali, da je gospod škof odšel k Novakovi družini (tašča in tast Dušana Šarotarja, avtorja romana v letošnjem Knjižnem daru: *Ostani z menov, duša moja*), vendar ne smem sam iskati hiše, ampak me mora tja, so naročili gospod Smej, spremljati duhovnik. Naredila sva zanimiv, najin zadnji pogovor za *Sotočje*. Bila je jesen in zrele sočne slive, ki sva si jih privoščila v *Novakovem* sadovnjaku.

Zadnji prijateljski pogovor – najprej bolj klepet, potem premišljeni stavki – smo imeli v mariborski gledališki kavarni (tisti prostor, ki ga opisujem v romanu *Vijolični dim*), kjer smo se zbrali ob škofu Jožefu Smeju še akademik dr. Anton Vratuša, predsednica

Kulturnega društva člen 7 za avstrijsko Štajersko mag. Suzanne Weillaner, nekdanji predsednik tega društva Branko Lenart in moja malenkost (kot se mora reči). Imeli smo predviden pogovor o pripravah na predstavitev štajerskih Slovencev v Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani. Želja škofa Jožefa Smeja je bila, da v dokumentarnem filmu o njem sodeluje tudi prijatelj Anton Vratuša. Ker je bila tistega dne proslava na bližnjem sedežu Univerze v Mariboru, kjer sta bila gosta oba protagonista, smo se ostali znašli v njuni družbi celo kot aktivni sogovorniki, medtem ko je potekal vsebinsko bogatejši dialog med škofom Jožefom Smejem in akademikom Antonom Vratušo (21. ta mesec star 97 let).

In zdaj vrnitev k naslovu, ki je navedek iz romana o duhovniku in katoliškem pisatelju Miklósu Küzmiču (ki je izšel leta 1980 z naslovom *Po sledovih zlatega peresa*). Misel mi je (postala) tako blizu, da sem jo (že) vključil v pesniško zbirko *Délibáb – Privid* in roman *Vijolični dim*, predvidoma bo tudi uvodni moto v romanu *Predor pod Hortobágyem*.

Kdo pravzaprav je škof dr. Jožef Smej, rojen 15. februarja 1922? „Škof dr. Smej v življenju narmreč ne opravlja le svojega osnovnega poklica duhovnika in ne predstavlja le visokega cerkvenega dostojanstvenika, temveč ga zanima tudi proučevanje zgodovine, literature, narečnega jezika, pisateljstvo, prevajanje in uredniško delo,“ je zapisal slavist, škofov boganjski rojak Jože Vugrinec. In seveda še in še veliko drugih aktivnosti, tudi desetletja in desetletja tesno povezanih s Slovenci na Madžarskem, še posebej v Porabju.

ERNEST RUŽIČ

OD SLOVENIJE...

Sloveniji se letos obeta stagnacija

Zaradi močnega poslabšanja pričakovanih glede gibanj gospodarske aktivnosti v mednarodnem okolju je Urad RS za makroekonomske analize in razvoj (Umar) občutno znižal napoved gospodarske rasti za Slovenijo. Namesto lani jeseni napovedane dwoodstotne rasti se v letu 2012 obeta le 0,2-odstotna rast. Ključni razlog za popravek napovedi so spremenjene razmere v mednarodnem okolju. Medtem ko se je območje evra za letos doslej napovedovala rast v višini pol drugega odstotka, se mu po zadnjih izračunih obeta blag padec gospodarske aktivnosti. Ker je Slovenija majhno in odprto gospodarstvo, se bo to izrazilo tudi v njenem gospodarstvu, je pojasnil direktor Umarja Boštjan Vasle. Spremembe v mednarodnem okolju se bodo najbolj poznale v počasnejši rasti slovenskega izvoza, kar bo poleg nadaljnjih zaostrenih finančnih razmer vplivalo tudi na manjšo rast investicij. Takšno gospodarsko okolje bo vplivalo tudi na razmere na trgu dela, ki se bodo še poslabšale, in stopnja registrirane brezposelnosti se bo do konca leta 2013 zvišala na 12,8 odstotka.

Nove vinjete

S 1. februarjem morajo imeti vozniki, ki v Sloveniji uporabljajo avtoceste, na vetrobranskih steklih nalepljeno vinjeto za leto 2012, ki je svetlo zelene barve. V nasprotnem primeru tvegajo kazen med 300 in 800 evri. Cena vinjet je ostala nespremenjena. Vozniki osebnih avtomobilov morajo za letno vinjeto odšteti 95 evrov, cena letne vinjete za motorna kolesa pa znaša 47,50 evra. Cena mesečne vinjete za osebna vozila znaša 30 evrov, tedenske pa 15 evrov, cena polletne vinjete za motorna kolesa je 25 evrov, tedenske pa 7,50 evra. Vinjete je mogoče kupiti na več kot 700 pooblaščenih prodajnih mestih v Sloveniji (bencinski servisi, kioski, AMZS, večja trgovska središča ...) in tudi ponekod v tujini.

Dan odprtih vrat

Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani praznuje 87 let

1. februarja se je z »dnevom odprtih vrat« svoje 87-letnice spomnil ljubljanski *Inštitut za narodnostna vprašanja (INV)*, osrednji slovenski in najstarejši evropski zavod za raziskovanje manjšinske problematike. Spomladi 1925, ko so Slovenci imeli kar tretjino svojega narodnega telesa v zamejstvu, je pet narodnoobrambnih organizacij ustanovilo *Manjšinski inštitut (MI)*. Sedanji *INV* je njegov ne-

Po ustanovnem aktu 1925. je bila naloga *MI* znanstveno proučevanje slovenskih manjšin v sosednjih državah ter »tujerodcev« v Sloveniji. Že v prvem letu obstoja je inštitut začel objavljati publikacije in strokovno podpirati kongrese evropskih manjšin, po vojni pa je sodeloval pri nastajanju mednarodne manjšinske zaščite. Ob osamosvojitvi RS se je k temu pridružilo še vprašanje Romov, imigrantskih

Sodelavci INV na dnevu odprtih vrat. Sedijo pri mizi (od leve) dr. Matjaž Klemenčič, dr. Vera Klopčič, dr. Mojca Medvešek, dr. Janez Stergar in direktorica INV dr. Sonja Novak Lukanovič

posredni naslednik, čeprav se je inštitutski naziv v zgodovini nekajkrat spremenil. Zarezo v delovanju je najprej povzročila zasedba Ljubljane aprila 1941. Partizanski *Znanstveni inštitut (ZI)*, kot edini v evropskem odporništvu ustanovljen januarja 1944, je kot »gozdna akademija znanosti« v svojem Oddelku za mejna vprašanja združil več predvojnih sodelavcev *MI* ter si po osvoboditvi ponovno pridobil inštitutsko knjižnico in ohranjene fragmente arhiva. 1948 se je oddelek preoblikoval v *Inštitut za narodnostna vprašanja pri Univerzi v Ljubljani (INV)*, od 1956. pa je samostojen zavod (z Republiko Slovenijo kot ustanoviteljico ter Slovensko akademijo znanosti in umetnosti ter Univerzo v Ljubljani kot soustanoviteljica).

skupnosti oziroma »novih manjšin« v Sloveniji, Slovencev na Hrvaškem in v izseljenstvu. Od 2005 ima *INV* dislocirano enoto v Lendavi.

Na tokratnem »dnevu odprtih vrat« so predstavili dva nova zvezka inštitutske revije *Razprave in gradivo - Treatises and Documents* ter novi knjigi: zbornik *Dr. Vanek Šiftar - slovenski romolog* in monografijo prof. dr. Matjaža Klemenčiča o slovenskih izseljencih v Pueblu v ameriškem Koloradu. Srednje-ročni raziskovalni program ter nove evropske in domače projekte je predstavila inštitutska direktorica prof. dr. Sonja Novak Lukanovič s sodelavci. Med njimi je porabska rojakinja dr. Katalin Munda Hirnök, ki končuje raziskavo o »madžarskem gulagu«.

Janez Stergar

Pismo iz Sobote

Inspiracija

Vejm, vejm, znam, eške pounim. Kelko brodim, je minolo nin deset lejt, ka se je moje pismo iz Sobote ranč tak zvalo. Depa, võrvlíte mi, znauva je gé nut v meni. Nut v meni je nej una, nej inspiracija. Nut v meni je tau, ka nemam nikšne inspiracije. Depa, dun je nej tak, kak je bilau tam daleč nazaj. Nej, sploj nej. Zdaj je vcejlak ovak. Ne ide za tau, ka si sploj ne morem zbroditi, ka aj pišem. Zdaj je tak gé, ka je preveč vsega, od koga škem pisati. Je preveč vsega pa ne vejm odebrati, ka aj pišem. Zdaj je tak gé, ka mam preveč inspiracije.

Če bi začno od moje tašče Regine, trno čedne ženske, pisati, ne vejm, ka naj od njé pišem. Od toga, kak si je võzbrodila, kak nikšne volé nemam za delo? Tau vsikši vej. Leko pa od toga, kak bi una že paradajs sadila, ka sploj nikšne zime nemamo. Leko pa tau tö, ka je znauva nikšen biznis võnajšla.

Leko bi vam võovado, ka naš krčmar vcejlak zmejšano po svejti ojdi. Ja, najbolje za istino. Nauvo, mlado kõlnarco je v službo vzeu. Že prvi den je vcejlak nauri grato. Začno njoj je na velke dvoriti, dvoriti, una pa nika. Nin za tri dni njoj je obečo, ka krčmau na njau spiše, če de ga mejla. Pa je tista mlada pravla, ka de ga po tejm mejla. Njegovj ženi se je skur zmejšalo od nevaule. Pa nej zavolo toga, ka bi ga tak rada mejla. Nej, tau sploj nej! Zatoga volo je bejsna pa divdja gratala, ka una je cejla lejta trno dobro brezi dela živejla od mauževe krčmé. Priletejla je tanut v krčmau pa nas začnila na red gemati, ka smo mi njenoga moža v tau nut napelali. Po tejm je tistoj mladoj zapovejdala, aj se brž tavö znosi, od kejc je prišla. Naš baugi krčmar pa je samo stau tam za pultom pa se tak delo, ka un od toga nika ne vej. Od vsega toga je dobro tau, ka je krčmarova žena dun začnola delati. Tak de mejla moža pod kontrolo. Depa, depa, depa! Tisto kõlnarco je eden trno lejpi mladi možki võmeniu. Ja, vejm, si že broдите. Ja, istino mate! Po tejm je tisti mladi krčmarovj ženi pamet zmejšo.

Leko bi piso od moje služje, kak vse več delamo pa vse menje plače mamó. Pomalek de tak, ka mo eške samo delali pa mo leko nebesko srečni, ka sploj eške delamo. Vrag si po pejnezje. Vej pa vsikši vej, ka pejnezi človeka kvarnoga delajo, ga pokvarijo. Pa je zatoga volo boukše, ka samo eške kšenki delamo, bar bole zdravi ostanemo, ka nej?

Leko bi od toga tö kaj povedo, ka je v našoj politiki vse na nikoj... Nej, nej nej pa nej, od olitike pa baukše, ka ranč ne gučim. Toga pa je telko, ka ranč zatoga volo mam nevoule s tau mojo inspiracijo. Od toga cirkusa meni vse naupek dé. Vcejlak sam zmejšani grato ranč tak, kak so zmejšani tisti v tom našom cirkusi.

Miki

Paut v staro domovino (2)

Stara domovina prejk dejdekovi oči

Diana je samo 10 dni bila v Evropi, zatok je mogla v tau cajti goraziskati, kak je leko, največ žlate. »Škoda, ka sem tistoga ipa samo malo znala od žlate, od prednikov (ösök) Če bi 1997. leta že tō telko znala kak gnesden, bi se leko bole pripravila na paut,« je pripovedjala Diana pa vcüjdjala, ka je od tistoga mau nej mejla več prilike, ka bi prišla nazaj v Europo pa bi tadale iskala svojo žlato.

Evropska paut z dejdekom se je začnila v Svetom Martini (St. Martin) v Avstriji, gde so se srečali z dvōma nečakoma (unokaöccs) pa dejdekovo šaugorco. »Sv. Martin je trno lejpi kraj. Mogla sem skurok djaukati, gda sem vidla dejdekine lice, gda je odprivin zagledno svoja nečaka pa šaugorco,« je pripovedjala Diana. »Vsi smo meli skunze v očaj. V Meriki je dejdek rejdko gunčo nemški ali slovenski, dapa v tistom momentu je tak tekoče gunčo nemški pa slovenski tō, kak če bi nigdar nej odišo iz te krajine,« je ešče vcüjdjala Diana. Z žlatov pa dejdekom so dostavse poglednili, ojdli so na izlete. Gda šli gor a tromejo, ji je dejdek pokazo, po steri potaj je ojdo gda je eštje mladi bijo pa je išo s Sv. Martina na Gorenji Senik ali v Martinje.

Na potovanji sta Diana pa dejdek goraziskala Gorenji Senik, Monošter, Rönök pa Martinje tō. »Zatok, ka sem te ešče ne dosta znala o žlati, stera žive na Vogrskom pa Sloveniji, sem nej mejla priliko, ka bi je goraziskala, ranč tak sem nej mejla priliko, ka bi v cerkveni matični knjigaj iskala svoje starce, prednike,« je nam pravla Diana. Z dejdekom sta ojdla kauli po vasaj, dapa cerkve so bile največkrat zaprejte, zatok sta je bole samo od zvūna poglednili. »Gora sva ziskala po vasaj graubišče tō, dapa brž sva goraprišla, ka menja, stera

miva iščeva (Szukics/Sukič, Bajzek, Horváth, Čuk/Csuk, Schultz), so v toj krajini trno gausta (kak v Meriki Jones ali Smith),« je pravla Diana, stera je zatok nej mogla gorapriti, steri grobi so leko od njine držine.

Kak smo že v prvom tali pisali, dejdek je nej emo nikše stike nej s svojov žlatov, stera je živela v Evropi, bila je bojna, telefonov ešče nej bilau, zatok je nej bila med njimi nikša komunikacija nej. Dapa dejdek je zatok emo dosta bratrancov pa sestričen (unokatestvér) tak na Vogrskom kak v Sloveniji, steri so se narodili že po leti 1928, gda je dejdek odišo tanazaj v Meriko. Samo ka je on tau vse do leta 1997 nej vedo, gda je prišo na Vogrsko pa v Slovenijo.

»Fantastično je bilo,« se je radūvala Diana. »Bili smo ranč v Martinji, peleli smo se po cesti, gda smo vpamet vzeli eno gostilno, na steri je pisalo ime naše familije. Stavili smo se pa staupili notra, da bi zvedli, čidna je ta gostilna.« Diana guči samo engliški pa nemški, dapa – na srečo – je vnukica od lastnice gunčala nemški pa engliški tō. »Gda smo njim raztomačili, sto je dejdek, smo vidli, ka je gospa gratala vesela,« je pripovedjala Diana. Pokazalo se je, ka je gazdarca gostilne dejdekova sestrična po prvom kolenu (első unokatestvér).

»Tak lepau je bilau! Dola smo si sedli pa smo dugo pa dosta pripovedjali. Potistim so šli z nami na martinjsko graubišče pa so nam pokazali, steri grob je od naše familije,« je pripovedjala Diana tadale. Zvūn tauga so je ešče odpelali k staromi rami v Martinji. Ižo je že zaraslo gramauvd-

je, dapa v gümli so ešče stale stare kaule. »Kak je dejdek zagledno tau kučo, so ga včasín poledjala skunze. Včasín je vedo, kakšna iža je tau. Tau je bila iža od njegvi stari starišov, stero je on spozno te, gda je leta 1913 prišo domau iz Merike.« Dejdek je pripovedjo Diani, ka je bijo 5 lejt star, gda so iz Merike prišli domau v Martinje. Tistoga ipa ešče nej bilau elektrike v iži, on se je pa v Meriki že vcüjzejo, ka gda je kmica gratala, so posvejt vužgali. Zatok je pojbiči težko bilau v kmici biti po večeraj. »Dejdek se je sprva bojo v kmici pa nej sto notra v ram titi, stari stariške so ga probali s kakšnimi figicami, a slačinov notra v ram spariviti. Na paudi rama je bila mala iža, tū je dejdek spau. On mi je pripovedjo, ka je mogo po garici tagor titi, če je spat išo.« je pravla Diana.

»Veličasten občūtek je bijo

vedeti, ka stojimo na zemlej, gde je telko generacij naše familije živalo pa goraraslo. Z rečami se ploj ne da povedati, ka smo čutili tam. Pa ešče zdaj, 11 lejt potistim, ka sem tam bila, me nika stiskava pri srce, mi je lepau pri dūši.«

Diana pa dejdek sta si poglednila vsakši centimeter iže. Istina, ka je iža bila že v trno lagvom stanji, dapa zatok sta leko notri šla. »V rama je trno kmično bilau, patrija nejsmo meli, dapa zatok smo si ništerne tale leko poglednili,« se je spominala Diana. Zanimivo, ka je ništerne stvari (tárgyak) samo doma v Meriki vpamet vzela, gda je dala kejepe napraviti. Takša je bila stara posauda na špajeti. V starom rami več od konca 1970-i lejt nišče ne živé.

(se nadaljuje...)

Tibor Horvat in
Joël Gerber

Nika za smej

Čalejr etak pravi gledalcom, steri so gledat prišli njegov program: »Zdaj dobro gledajte, ka zdaj pride, ka eštje nej bilau. Eden človek, steri de se glaslo, de tak izgino, kak če bi ga nigdar na svejti nej bilau.«

Eden moški brž pravi ženi: »Brž se glasi, lüblena, nej ka bi dolaostala.«

Eden gospočki človek je z autonom dola zavozo mačka. Dolastavi motor, vō iz autona stauipi pa verti etak pravi: »Dja bi te kvar rad nikak nazaj zaslužo.« Vert pa etak: »Vreda, znate vi müši loviti?«

Saused se taprejk šeta k sausedi. »Gde pa tau goraspišem, ka si ti namé gledat prišo,« se čüdiva saused.

»Nejsam tebé gledat prišo, tau ščem pogledniti, če se leko takšna čüda zgodi, ka tvoja krava kadi.«

»Gde si pa tau naurost vzejo, ka moja krava kadi?«

»Tau je nikša norost nej, vej pa poglednji kak se ti iz štale dim sipava.«

ES

... DO MADŽARSKE

Propadla Madžarska nacionalna letalska družba

Zaradi nelikvidnosti je prejšnji petek nepričakovano nehala delovati Madžarska nacionalna letalska družba (MALÉV), ki je bila ustanovljena pred več kot šestdesetimi leti. Več kot tri tisoč sedemsto potnikov je ostalo v tujini, na letališču je tisti dan čakalo na polet več kot 3200 potnikov. Zadnje letalo je priletelo iz Helsinkov, eno letalo je ostalo na tujem letališču. Preostala letala, ki jih je MALÉV uporabljal na podlagi lizinga, so odpeljali na irsko letališče Shannon, ki je ena od baz lizing podjetja ILFC.

Premier Viktor Orbán je v jutranji oddaji Radia Kossuth za propad družbe krivil prejšnje vlade in napačni privatizaciji družbe leta 2005 in leta 2007. V zadnjem desetletju je nacionalna letalska družba lahko delovale le z znatno finančno pomočjo države, ki naj bi znašala okrog 100 milijard forintov.

Državni sekretar za promet Pál Völner ni izključil ustanovitve nove nacionalne letalske družbe, ki naj bi se ustanovila brez pomoči države.

Umril pisatelj in politik István Csurka

V 78. letu je umrl István Csurka, ki je bil ustanovni član stranke Madžarski demokratični forum in tudi predsednik desničarske Stranke madžarskega življenja in pravice. István Csurka se je rodil 27. marca 1934 v Budimpešti, diplomiral je na Visoki šoli za gledališče in film. Bil je aktiven v revoluciji leta 1956, zato so ga za šest mesecev internirali v Kistarcsa. Po diplomu je deloval kot pisatelj, prvo delo je izdal leta 1954. Pisal je romane, scenarije za film, radijske igre in odrske drame. Za delovanje na področju književnosti je leta 1969 in leta 1980 dobil nagrado Attila Józsefa. Zaradi političnega delovanja je večkrat dobil prepoved. Bil je med ustanovnimi člani Madžarskega demokratičnega foruma, eno leto je opravljal tudi podpredsedniško funkcijo. Zaradi njegove zloglasne študije so ga leta 1993 odstranili iz stranke, potem se je včlanil v Stranko madžarskega življenja in pravice, ki jo je tudi vodil. Dva mandata (1990–1994 in 1998–2002) je bil poslanec parlamenta.

Pes je ešče zimau nej zo!

Prejšnji keden v torek, gda sem tau reportažo delo, je ešče nej bilau snega, istino, mrzlo je zato bilau, na petek pa na soboto so že prajli, ka de redno snežilo. Gda te tau šteli, te mo že znali, ali so meteorologi zavadili ali nej kakšno vrejmen bau. Istino, na tejm bi se to nej čüdivo, če bi te dva dneva, ka oni pravijo, ka de snežilo, pri nas sonce sijalo, zato ka tašo se je že večkrat zgudilo. Gnesden je dosta vse ovak kak je prvin bilau, pa tašo je vrejmen tö. Prvin gda je zima bila, te je zima bila, gda je leto bilau, te je vrauče bilau. Zdaj sem enga tašoga človeka spitavo od vrejmena, šteri so že par zim preživeli. Oni so Vajnin Kari iz Ritkarovec, šteri so že telko snega razmetali v življenji, ka če bi tau vse vküpdjali, te bi že vejn do Ljubljane prišli.

- *Kari, vi ste že par zime vidli v življenji, ka pravite k tauma, ka ešče itak nej-mamo snega, pa cejlak do tejga mrzlo tö nej bilau?*

»Že sem osemdesetpet lejt star, dapa eti ešče tašo nikdar nej bilau, tau dja ne vardjam, ka bi taša zima bila. Prvin, gda je po tej plaminaj, ka se prejk iz Avstrije vidijo, snejg zapadno, nej na dugi je pri nas tö vse bejlo bilau. Dostakrat je tak bilau, ka konca oktobra je že zapadno pa cejlak do sprtolejt je zima bila. Dja sem taši pojep biu, oča so betežni bili, pa bilau, ka sem cejli keden odo snejg razmetavat od tec do Šabrla, cejlak do doljen-seničkoga hatara.«

- *Zaka sta proto Dolejnjoga Senika snejg razmetavali?*
»Zato, ka so tam po tisti pau-ti žandardje odli. Tau smo vö meli dano, ka iz vsikše numare, tašoga reda, gda snejg zapadne, moramo titi razmetavat.«

- *Zdaj se lüstvo fejst žaurga, če je malo bola mrzlo, kak je bilau tau prvin?*

»Zdaj se lüstvo zato žaurga, ka so fejst tapoške (odraščajo na umetni hrani, op. pisca), prvin je tašo nej bilau. Pa te smo dosta več bili vanej kak zdaj. Gda smo zgutauvili proti Dolejnjom Seniki z razmetavanjom, te smo na Verici šli, gda smo tam tö razmetali, te smo pa proti Gorejnjom Seniki spucali. Ovak bi nej mogli k meši odti, mlajši pa v šaulo, zato ka te smo se miše ta k njim držali. Dja sem šest lejt odo pejški na Gorejnji Senik v šaulo, če je snejg üšo ali dež. Dostakrat je tak

»Te je dosta lüdi bilau, zdaj bi nikoga nej najšo, ka bi teba razmetavat üšo, če bi plačo pa tö nej.«

Karoly Trajber (Vajnin Kari) iz Ritkarovec

- *Kak ste nalagali prvin pozimi, gda je fejst mrzlo bilau?*

»V künji smo špajert meli, v iži pa črpnjena kala, te so dobra bile, zato ka so toplo-

»Hvala baugi, zdravdje ešče do tejga mau tak kak tavala,« pravijo Vajnin Kari pa tadale klestijo veje

bilau, ka nas je školnik že podne domau püsto, če je začno snejg titi. Gda je velki snejg zapadno, te smo doma ostali dočas, ka so ga nej razmetali, tašoga reda smo se mi fejst veselili tauma.«

- *Gnesden bi že lüstvo telko snega nej odmetavalo, zato ka se že te žaurgamo, če kauli rama malo odmetavati trbej.*

to dugo držale. Ram je ovak tö topel biu, zato ka je iz lesa biu napravljeni. V künji se je pomalek cejli den nalagalo, zato ka se je tam küjalo, v iži se je samo zadvečerek naložilo.«

- *Dosta drv je trbelo na zimau?*

»Pa vejš, ka je trbelo, istino telko zato nej, kak zdaj gda centralno mamu. Zdaj vse

iže, cejli ram je topel pa dvakrat tak velki kak prvin gda so tiste male kuče bile.«

- *S kakšnimi drvami so nalagali prvin?*

»Najbola z bükvi, zato ka te dajo najbaukšo ico.«

- *Pa sto je nalago?*

»Najbola ženske, zato ka tau je njigvo delo bilau. Moški so pa drva vküp sprajli na zimau. Sprtolejt, gda se je že snejg odtaupo, so podrli, na mejterske zrezali pa skalali. Gda je paut gorposenila, so domauzvozili pa vküpsklali, aj senejo. Djeseni so je te na kratke zrezali pa če je trbelo, te so ešče kalali tö. V črpnjena kala so dukše pa bole kuste naprajli, za špajert pa kratke, zato ka tam je samo male leko nutra sklau. Ka so pa veje ostale, s tiste so pa taše male püšline delali, zato ka s tejm so v peči nalagali, gda so krüj pekli. Te je ešče bola biu čas za tašo, gnesden se te veje v gaštija tazaždjejo.«

- *Hrast je zaka nej dober za nalagati?*

»Zato ka hrast ne gori tak fajin kak bükev. Hrasta več časa trbej, aj vöposene, bükev prejk leta vöposene, hrast nej. Hrast je za centralno peč dober, zato ka dugo gori pa žari.«

- *Te vejke ste vse vi vöspucali, ka so tü vküpsklajene?*

»Tau dja tak pomalek tadregam, zato ka mladi na tašo nejmajjo časa, zato ka delat odijo. Hvala baugi, zdravdje ešče do tejga mau tak kak tavala, čas mam, te mo pa bola delo malo, bola kak bi samo vö na okno gledo.«

- *Nej vam je mrzlo, vejpa kauli minus pet, šest mora biti?*

»Moraš se redno oblečti, tople črejvle pa rokajce, te nede te zeblo.«

- *Palinka tö vala, če človek zazranka malo gutne,*

nej?

»Tau dja vsikši zranjek nutravzeman, brezi tauga vö iz rama ranč nédem. Samo tau baja, ka lani je nej bilau sada, samo dve bečke mamu, ka de zet zdaj tapelo v žganjarno.«

- *Tau pravijo, ka v petek velki snejg spadne?*

»Aj spadne, že tak ga dugo obačavajo. S tejm vejami dočas zgotauvim, te mo pa čas emo počivati, če de velki snejg.«

- *Kak so prvin znali, kakšna bauda zima, gda je ešče nej bilau nej televizije pa nej radia?*

Te so lük raznok pobrali, pa v te lupinje so sau nutra sklali. Vsakša lupinja je eden mejsec zaznamüvala. Gde se je sau odtopila, tisti mejsec je deževen biu. Tak so te znali na cejlo leto, gda baude dež ali snejg.«

- *Gda je baukše, zdaj ka nega snega ali če bi dosta snega meli?*

»Zdaj smo že pau zime prejk, tak ka zdaj že kratka zima bau, kakkoli de mrzlo. Če nede snega, tau tö nej baja, samo aj sprtolejt daževna baude. Vej, ka šestdesetdrugoga leta je tak rano snejg zapadno, ka je ednim ešče repa nutik ostala, pa cejlak do marciüša se je nej odtaupo. Tau je tö nej dobro bilau, pa če ga nega, tau tö nej. Dapa ešče tau je dobro, ka vrejmeni ne vejmo zapovedjati, če bi leko, te bi vse poprejk bilau.«

- *Snejg bi zato malo dober biu, tak mislim, če za drugo nej, te za tisto, ka je taposejano, zato ka ovak semen vöpozebé pa neda pšenice.*

»Nika se ne boj, vej pa pes je ešče zimau nej zo. Leko ka ešče telko snega baude, ka de nam vse više.«

Karči Holec

OTROŠKI

MRAVLAK LEJKI

KOTIČEK

V velkom mravlinjeki je bilau dosta mravel. Depa, ednoj mravli je v tistom mravlinjeki nej dobro bilau.

»Ge sam nej mravla! Ge sam moški! Ge sam mravla, nej pa mravla. Ge sam mravlak Lejki. Pa zato, ka neškem mravla ostanoti v etom mravlinjeki, dem ge po svejti vcejlak po svoje,« je strauso svojo mravlečo glavau.

Pa je tak tō bilau. Mravlak Lejki je odišo na svoje.

Žepka

Mravlak Lejki si je na velke zdejno. Mravlak Lejki je ranč nej znak pogledno. Mravlak Lejki si je na velke zdejno pa ranč nej znak pogledno. Tam v njegovon daumi, v starom sprnejnom peni je veselo škrgetala škürcova držina. Uni so veselo škrgetali, mravlaki Lejkini pa je tau trno na žile šlau. Zatoga volo si je na velke zdejno. Zatoga volo je ranč nej znak pogledno. Vcejlak po svoje je šou tadale po svejti.

Zdaj je že vedo, ka si nauvi daum nede več isko v kakšnom starom peni, ka dosta lükenj ma. Nut v takšen pen se vsikša stvar leko znosi. Pa po tejm leko takša nevola grata, kak je gratala z tejni škürci. Cejle dneve pa noči samo škrgetajo pa nikomi ne dopistijo, ka bi skrak nji leko spau. Ja, mravlak Lejki je z lejkim srcom ojdō tadale po svejti. Neje minaulo eške ranč ne pau dneva, ka njemi je tam v lesej nika nut v vüje prišlo. Nekak se je glaso. Nej samo nekak, dosta se ji je glasilo. Pa je šou ta, od kejc se je tau čülo. Nej njemi dosta trbelo, ka je do nji prišo. Dosta ji je bilau, lidi, ka so drva spravljali. Ranč so zgotauvili. Stali so kauli ognja. Tam so si špek pekli, geli pa se zgučavali. Tisti diš od gestija ga je trno lačnoga napravo. Že je vedo, kak tau dé. Prišo je vcejlak do nji. Tam je samo čako, ka steromi vō iz lamp kakšna drtina spadne. Pa je po tejm mravlak Lejki tō svoje gesti daubo.

»Vaaaaaaaaj, kak je tu lepau! Vaaaaaaaaj, kak je tau dobro gé!« je grato trno veseli pa srečen. »Nika ne delam, drtine pa mi skur same od sebe v lampe letijo.«

Tam malo vkraj je od ednoga možakara rejkli biu ta djani. Pa gda se je redno nasüno, se je nut pod rejkli potegno. Isko je najbaukše mesto pa ga je najšo.

»Tak, zdaj si pa malo spočinem. Vej pa tak mora biti. Že sam ojdō, že sam se nadjo, zdaj pa je red, ka si spočinem,« si je pravo pa že spau.

Sam ne vej, kak. Sam je nej vpamet vzeu, gda. Samo nagnauk ga je nika zdignolo. Samo nagnauk je začno titi. Na, neje un išo. Nekak je začno ojditi pa je zatoga volo mravlak Lejki tō začno ojditi. Neje vedo, ka se je nut v žepko od rejklina potegno. Tak je zdaj mravlak Lejki šou tadale v žepki od rejklina.

»Kak je tau dobro gé! Déš pa ne ojdíš! Ideš pa nej trbez z nogami nika delati! Vaaaaaj, kak je meni dobro gé na toum svejti,« je veselo djufko pa v žepki od rejklina šou tadale po toum svejti.

Miki Roš

Dva muzikanta z Gornjega Senika

S tem imenom sta pred nekaj leti nastopila na porabskem kvizu "Bodi zvezda", na katerem sem ju prvič slišala igrati. Eden od njiju igra harmoniko, drugi klarinet in res me je navdušilo, kako dobro harmonika in klarinet zvenita skupaj, se skladata, dopolnjujeta. Ta glasbenika sta Benjamin Sukič in Patrik Bajzek, simpatična, skromna fanta z Gornjega Senika.

-Kako se je začelo vajino skupno igranje?

Benjamin Sukič in Patrik Bajzek rada nastopata

»Nekega večera pred tremi leti sva se srečala z Benijem in je njegov oče rekel, naj poskusiva skupaj igrati, da nama bo gotovo šlo. Tako sva se potem v dveh mesecih pripravila, takrat sem bil jaz še začetnik, ampak sva se ob koncih tedna srečevala in nama je dobro šlo, zelo dobro igrava. Vsaj po mojem mnenju,« se zasmije.

Benjamin je začel igrati harmoniko v četrtem razredu osnovne šole v Glasbeni šoli Jenőja Takácsa v Monoštru. Od takrat je minilo že sedem let, sedaj obiskuje že drugi letnik monoštrske gimnazije.

»Meni je bila harmonika zmeraj všeč, predvsem klavirska harmonika. V okoliških državah, v Avstriji, Sloveniji pa tudi pri Srbih je to zelo razširjeno glasbilo. Na Madžarskem žal še ne preveč, ampak hvala bogu

zdaj že postaja bolj priljubljena med mladimi, pa tudi na raznih tekmovanjih, na katerih iščejo talente, se pogosteje pojavlja z velikim uspehom,« pravi Benjamin. Patrik hodi v osmi razred Dvojezične osnovne šole Jožefa Košiča na Gornjem Seniku. Štiri leta je igral klarinet, to pa je sedaj končal in začel igrati saksofon.

»Že ob začetku sem želel izbrati saksofon, ampak ga nisem mogel, ker sem bil

Avsenika.

»Pred kratkim sva se naučila Madžarski ples št. 5 Johannes Brahmisa. Poleg tega pa včasih igrava tudi v formaciji sintetizator in saksofon. Ob takih priložnostih zelo rada igrava pesmi Ferenca Demjéna. Ponavadi vadiiva pri Beniju doma. Včasih tudi po plesnih vajah ali kadar imava čas in tam, kjer se lahko srečava,« pravi Benjamin in Patrik, ki sta se konec prejšnjega leta udeležila narodnostnega festivala Ples narodov, glasba narodov v Hévizu, kjer sta v kategoriji glasba zasedla prvo mesto.

»Ko greva nastopat v Slovenijo, velikokrat slišiva lepe pesmi, ki so nama všeč. Te skušava potem poiskati na internetu ali pa iščemo možnosti, kako bi lahko pridobili note. Včasih pa tudi na madžarski televiziji slišim harmonikarje in tudi njihova glasba mi je zelo všeč. Torej na tak način sva se naučila tudi Madžarski ples št. 5 Johannes Brahmisa. Z interneta sem posnel note in sva se tako naučila. Torej note, ki sem jih posnel z interneta, so bile za harmoniko, ampak tudi v bolj preprosti verziji, ki sva jo potem malo preoblikovala. To pa, kar igra Patrik, sva sama pripravila,« mi zaupa Benjamin.

Na večstranskost obeh fantov kaže tudi to, da poleg muziciranja rada tudi plešeta. Oba sta člana plesnega kluba družabnih plesov Enjoy, kjer največkrat plešeta latinske plese. Kaj pa glasbenikoma prinaša prihodnost, se še ne ve, upamo le, da bosta še dolgo igrala skupaj.

Nikoletta
Vajda-
Nagy

KAUT

KOTIČEK

RTV SLO **PETEK, 10.02.2012, I. ŠPORED TVS**
 6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 PIŠČALKARJEVA AMINA, RIS., 10.15 KUHANJE? OTROČJE LAHKO!, RIS., 10.25 PALČEK SMUK IN ZVEZDE, RIS., 10.30 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO, 10.40 NOČKO: ALI BABA IN 40 RAZBOJNIKOV, 10.55 GREMO NA SMUČI, SMUČARSKA ODDAJA, 11.25 SANJSKA DEZELA: METLIKA, 12.00 POROČILA, 12.05 PUTINOV REŽIM, DOK. ODD., 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 POGLEDI SLOVENIJE, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ČRNO-BELI ČASI, 16.05 SLOVENSKI UTRINKI, 16.30 BABILON.TV: HITROST, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.50 VEST IN PLOČEVINA, TV-NANIZANKA, 18.20 ZORAN IN ŽARKO, RIS., 18.30 BALI, RIS., 18.45 RJAVI MEDVEDEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, 19.30 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 NA ZDRAVJE!, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 POLNOČNI KLUB, 0.15 LITERATURA V GIBANJU, 0.25 SINOV ANARHIJE, AM. NAD., 1.10 POSEBNA PONUDBA, 1.35 DNEVNIK, 2.05 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.50 INFOKANAL

PETEK, 10.02.2012, II. ŠPORED TVS
 7.00 INFOKANAL, 9.55 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 11.15 BIATLON - SVETOVNI POKAL, 12.55 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 13.50 BIATLON - SVETOVNI POKAL, 15.30 EVROPSKI MAGAZIN, 15.45 OSMI DAN, 16.20 MOSTOVI - HIDAK, 16.55 MINUTE ZA ..., 17.25 ČRNO-BELI ČASI, 17.40 KNJIGA MENE BRIGA, 18.00 BIATLON - SVETOVNI POKAL, 19.00 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 20.00 DOJENČEK NA SPLETU, DOK. ODD., 21.00 OGLAŠEVALCI, AM. NAD., 21.50 MEJR RAZUMA, KOPRODUKCIJSKI FILM, 23.40 PARIZ 1919, DOK. ODD., 1.20 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 11.02.2012, I. ŠPORED TVS
 6.00 KULTURA, 6.10 ODMEVI, 7.00 BINE: PRAVLJICA, ODDAJA ZA GLUHONEME, 7.15 RISANKA, 7.25 IZ POPOTNE TORBE: VELIKI STROJI, 7.40 NOČKO: ZGODBA O GRBAVEM PRITILKAVCU, 7.55 STUDIO KRIŠKRAŠ: DOMEK ZA STRŽKA, 8.40 RIBIČ PEPE: MI RADI NASTOPAMO, OTR. NAN., 9.05 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 9.50 BOJANA IŠČE BRATA, DOK. FILM, 10.05 V DOTIKU Z VODO, 10.40 POLNOČNI KLUB: DRAGOCENA PLATNA, 11.55 TEDNIK, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 BILO JE ..., 14.35 POIROT: ZABAVA NA NOČ ČAROVNIC, ANG. FILM, 16.05 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.25 NA VRTU, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 SOBOTNO POPOLDNE, 18.30 OZARE, 18.40 OLIVKA, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 MOJI, TVOJI, NAJINI, DRUŽ. NAD., 20.30 ZGODBE IZZA OBRAZOV: ROBERT FRISKOVEC, DOK. SER., 21.00 OSS 117: KAIRO, VOHUNSKO GNEZDO, FR. FILM, 22.35 POROČILA, 23.10 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 23.30 LITERATURA V GIBANJU, 23.40 GANDŽA, AM. NAD., 0.05 GANDŽA, AM. NAD., 0.30 OZARE, 0.35 DNEVNIK, 1.00 UTRIP, VREME, ŠPORT, 1.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.50 INFOKANAL

SOBOTA, 11.02.2012, II. ŠPORED TVS
 7.15 SKOZI ČAS, 7.30 POGLEDI SLOVENIJE, 8.55 ALPSKO SMUČANJE - SV. POKAL: SMUK (M), 10.25 ALPSKO SMUČANJE - SV. POKAL: VELESALOM (Ž), 11.25 BIATLON - SV. POKAL: ZASLEDOVALNO (M), 13.30 NORDIJSKO SMUČANJE - SV. POKAL: SKOKI (Ž), 15.20 BIATLON - SV. POKAL: ZASLEDOVALNO (Ž), 16.00 NORDIJSKO SMUČANJE - SV. POKAL: SKOKI EKIPNO, 17.55 ROKOMET, LIGA PRVAKOV: CIMOS KOPER - METALURG, 19.30 NORDIJSKO SMUČANJE - SV. POKAL: SKOKI (Ž), 20.00 ROK'N'BAND, POSNETEK KONCERTA, 21.40 NA LEPŠE, 22.05 SOBOTNA GLASBENA NOČ: AMERIŠKA KRPA: APALAŠKO POTOVANJE, 23.00 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.45 INFOKANAL

NEDELJA, 12.02.2012, I. ŠPORED TVS
 6.30 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 7.00 ŽIV ŽAV, OTROSKA ODDAJA, 10.50 PRISLUHNI MO TISI, 11.20 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 NA ZDRAVJE!, 15.15 PRVI IN DRUGI, 15.30 SLOVENSKI MAGAZIN, 16.00 Z BRUCEOM PARRYJEM PO AMAZONIJI, DOK. SER., 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO?, 18.40 GREGOR IN DINOZAVRI, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 SIVILJSTVO FONTANA, IT. SER., 21.50 TOČKE POKI - WAYPOINTS, PORTRET SLIKARJA MILANA PAJKA, 22.40 POROČILA, 23.20 LITERATURA V GIBANJU, 23.35 SLOVENSKI MAGAZIN, 0.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 0.50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.20 INFOKANAL

NEDELJA, 12.02.2012, II. ŠPORED TVS
 7.10 SKOZI ČAS, 7.20 GLOBUS, 7.55 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 13.30 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 16.25 BIATLON - SVETOVNI POKAL, 17.50 LONDONSKI VRTILJAK, 18.20 ŠPORTNI IZZIV, 18.55 ROKOMET, LIGA PRVAKINJ: BUDUČNOST - KRIM, 20.30 ŽREBANJE LOTA, 20.40 MALI SIRNI SVET, ANG. NAD., 21.30 NEW DIMENSION, DOK. ODD., 22.05 STALNA VOJSKA, DOK. ODD., 23.25 ŽIGA VIRČ: NAŠA DEMOKRACIJA, TV-IGRA AGRFT, 0.20 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDELJEK, 13.02.2012, I. ŠPORED TVS
 6.25 UTRIP, 6.40 ZRCALO TEDNA, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 BALI, RIS., 10.20 VRTNI PALČEK PRIMOŽ, RIS., 10.30 BACEK JON, RIS., 10.40 IZ POPOTNE TORBE: VELIKI STROJI, 11.00 POLNA HIŠA ŽIVALI, 11.30 SPREHODI V NARAVO: PRAPROTI II, 12.00 POROČILA, 12.05 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 SLOVENSKI MAGAZIN, 13.55 NA LEPŠE, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 PRVI IN DRUGI, 16.00 TOČKE POKI - WAYPOINTS, PORTRET SLIKARJA MILANA PAJKA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 DUHOVNI UTRIP, 17.40 POGLED NA ..., 17.55 SE ZGODI: YORKI, SLOV. NAN., 18.20 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 PLATFORMA, 23.35 LITERATURA V GIBANJU, 23.45 GLASBENI VEČER: DEVA PREMAL, MITTEN IN MANOSE, POSNETEK KONCERTA IZ SLOVENSKE FILHARMONIJE, 0.55 DUHOVNI UTRIP, 1.10 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.00

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.25 INFOKANAL
PONEDELJEK, 13.02.2012, II. ŠPORED TVS
 7.00 INFOKANAL, 10.50 DOBRO JUTRO, 13.35 GUČA - SRCE BALKANA, GLASBENI DOKUMENTAREC, 14.15 DOJENČEK NA SPLETU, DOK. ODD., 15.15 SOBOTNO POPOLDNE, 16.30 PRI PEARSONOVH, AM. NAN., 17.00 ČRNO-BELI ČASI, 17.20 DOBER DAN, KOROŠKA, 17.55 GREMO NA SMUČI, 18.25 OD NJIJE DO MIZE, DOK. SER., 19.00 PEKLENSKI IZBOR, 19.50 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 20.00 DEDIŠČINA EVROPE: SIGRID IN ISAAC, DOK. ODD., 21.15 NA UTRIP SRCA, 21.15 MARIJ KOGOJ: ČRNE MASKE, ODDAJA O UMETNOSTI GLASBE IN PLESA, 21.50 R. ŠČEDRIN - O. DANOVSKI, M. JERAS: CARMEN. BALET SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA, 22.35 PEKLENSKI IZBOR, 23.25 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 14.02.2012, I. ŠPORED TVS
 6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 ROLI POLI OLI, RIS., 10.20 ANČINE NOGIČE, RIS., 10.30 PENELOPA, RIS., 10.35 PINGU - PINGVIN, RIS., 10.40 RISANKA, 10.45 STUDIO KRIŠKRAŠ, 11.30 ZGODBE IZ SKOLJKE: IZ POPOTNE TORBE: KOLO, 12.00 POROČILA, 12.05 PRVI IN DRUGI, 12.20 PLATFORMA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.35 STUDIO CITY, 14.30 BABILON.TV: HITROST, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 KNJIGA MENE BRIGA, 16.00 PUTINOV REŽIM, DOK. ODD., 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 UGRIZNIMO ZNANOST, 17.40 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 18.00 SE ZGODI: SINDROM OBUBOŽANJA, SLOV. NAN., 18.20 MINUTE ZA JEZIK, 18.30 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, 19.30 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 ODKRITO, 21.00 GRADIMO NOVI SVET, DOK. FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 GLOBUS, 23.35 LITERATURA V GIBANJU, 23.45 TORGE, DOK. ODD., 0.40 UGRIZNIMO ZNANOST, 0.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 1.10 DNEVNIK, 1.35 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.00 DNEVNIK SLOVENCEV V, 2.25 INFOKANAL

TOREK, 14.02.2012, II. ŠPORED TVS
 7.00 INFOKANAL, 11.15 DOBRO JUTRO, 13.30 PEKLENSKI IZBOR, 14.35 BLEŠČICA, 15.10 BILO JE ..., 16.05 PRISLUHNI MO TISI, 16.35 ZGODBE IZZA OBRAZOV: ROBERT FRISKOVEC, DOK. SER., 17.05 NA VRTU, 17.35 MOSTOVI - HIDAK, 18.05 GLASNIK, 18.30 SLOVENSKI VODNI KROG: RAK, DOK. ODD., 19.00 GUČA - SRCE BALKANA, GLASBENI DOKUMENTAREC, 19.50 ŽREBANJE ASTRA, 20.00 MUZIKAJETO: RES NULLIUS, GLASBENA ODDAJA, 20.30 PRI PEARSONOVH, AM. NAN., 20.50 CIRCUS FANTASTICUS, SLOV. FILM, 22.05 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.00 GUČA - SRCE BALKANA, GLASBENI DOKUMENTAREC, 0.45 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 15.02.2012, I. ŠPORED TVS
 6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 MARČI HLAČEK, RIS., 10.30 KAJETAN IN PLAVI LISJAK, RIS., 10.40 RIBIČ PEPE: MI RADI NASTOPAMO, OTR. NAN., 11.00 ZLATKO ZAKLADKO: PRI FIRBASOVH, 11.20 ENID BLYTON - PUSTOLOVŠČINE, 12.00 POROČILA, 12.05 GRADIMO NOVI SVET, DOK. FILM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TEDNIK, 14.20 DUHOVNI UTRIP, 14.35 ČRNO-BELI ČASI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 UGRIZNIMO ZNANOST, 16.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.20 GLOBUS, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 TURBULENCA, 17.55 SE ZGODI: NATALITETA, SLOV. NAN., 18.25 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 HVALA, KER KADITE, AM. FILM, 21.30 AGAPE, KRATKI FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 PRAVA IDEJA!, 23.35 LITERATURA V GIBANJU, 23.45 TURBULENCA, 0.15 ZDRAVNIČNI DNEVNIK: MOŠKI SO NAJBOLJŠE ZDRAVILO, NEMŠ. NAD., 1.50 DNEVNIK, 2.20 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 3.05 INFOKANAL

SREDA, 15.02.2012, II. ŠPORED TVS
 7.00 INFOKANAL, 10.55 DOBRO JUTRO, 13.40 Z BRUCEOM PARRYJEM PO AMAZONIJI, DOK. SER., 14.35 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO?, 15.50 MUZIKAJETO: RES NULLIUS, 16.25 MOSTOVI - HIDAK, 16.55 GRADIMO NOVI SVET, DOK. FILM, 17.55 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL: SKOKI, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 LONDONSKI VRTILJAK, 20.30 ŠPORTNI IZZIV, 21.00 NOGOMET: EVROPSKA LIGA, POVZETEK JESENSKEGA DELA, 22.00 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 22.30 SLOVENSKA JAZZ SCENA: KRISTINA OBERŽAN IN TRIO GROOVEYARD, 23.25 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 16.02.2012, I. ŠPORED TVS
 6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 PALČEK DAVID, RIS., 10.30 MAMA MU IN VRAN, RIS., 10.40 KARLI, RIS., 10.45 ALEKS V ŽIVALSKEM KRALJESTVU, RIS., 10.50 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 11.35 BOJANA IŠČE BRATA, DOK. FILM, 12.00 POROČILA, 12.10 SLOVENSKI VODNI KROG: RAK, DOK. ODD., 12.35 UGRIZNIMO ZNANOST, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 ODKRITO, 14.20 NEW DIMENSION, DOK. ODD., 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 TURBULENCA, 16.20 PRAVA IDEJA!, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 BABILON.TV: POGUM, 17.50 SE ZGODI: NEDELJA, SLOV. NAN., 18.15 MINUTE ZA JEZIK, 18.25 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 POGLEDI SLOVENIJE, 21.30 NA LEPŠE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OSMI DAN, 23.35 LITERATURA V GIBANJU, 23.45 PUTINOV REŽIM, DOK. ODD., 0.40 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.55 INFOKANAL

ČETRTEK, 16.02.2012, II. ŠPORED TVS
 7.00 INFOKANAL, 11.05 DOBRO JUTRO, 13.50 FESTIVAL SLOVENSKEGA ŠANSONA 2011, 15.00 TISTA ČRNA KITARA, KONCERT VLADA KRESLINA, 16.15 POVRATNA VOZOVNICA, DOK. ODD., 16.50 MLADI VIRTUOZI: PROKOFIEV GUITAR DUO: NEJC KUHAH IN MAK GRGIČ, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 17.55 EVROPSKI MAGAZIN, 18.15 UNIVERZA, 18.45 ŽREBANJE DETELJICE, 18.55 ROKOMET, LIGA PRVAKOV: HAMBURG - CIMOS KOPER, 20.30 LONDONSKI VRTILJAK, 21.00 NOGOMET, EVROPSKA LIGA: PORTO - MANCHESTER CITY, 23.00 NOGOMET: EVROPSKA LIGA, POVZETKI, 23.30 TIŠINA, ANG. NAD., 0.30 KAM IN NAZAJ: DOBRODOŠLI NA DUNAJU, AVST.-NEMŠ. NAD., 2.40 ZABAVNI INFOKANAL

NOVA SAMOPOSTREŽNA ROČNA AVTOPRALNICA

V KUZMI
ODPRTA NON STOP - 00 do 24 ure

Samopostrežna ročna avtopralnica ponuja več vrst različnih pranj in sicer:

- PROGRAM ① - PRANJE Z MIKROGRAHOM** - makro pranje z vročo, mehko vodo s posebnim mikrograhom, ki zagotavlja kvaliteto čiščenje brez napora
- PROGRAM ② - PRANJE S KRTAČO** - uporabimo po potrebi za zelo trdovratno umazanje
- PROGRAM ③ - IZPIRANJE** - učinkovito izpiranje z navadno vodo
- PROGRAM ④ - VOSKANJE** - nanos zaščitnih sredstev s pomočjo mehke vode
- PROGRAM ⑤ - IZPIRANJE BREZ MADEŽEV** - izpiranje z osmozno vodo

IZPIRANJE Z OSMOZNO VODO - NI MADEŽEV OD VODNIH KAPLJIC, BRISANJE NI POTREBNO IN SE AVTO LEPO SVETI.

Radio Monošter
 Tef. (36 94) 554-126

FM 106,6 MHz
 FM 97,7 MHz

Vsakši den: 12.00 - 16.00

Ne pozabite pogledniti!
 Vpogled - magazin Porabja
 Bepillantó - A Rába-vidék magazinja
 Na ogled je vsakši torek ob
 20.00 vóri na Gotthárd TV
 Ponovltvi: ob petkaj ob 20. vóri, ob nedelaj v 13.30 vóri

Porabje

Naslov uredništva:
 H-9970 Monošter,
 Gárdonyi G. ul. 1.;
 tel.: 94/380-767;
 e-mail: porabje@mail.datanet.hu
 ISSN 1218-7062

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.
 Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Tisk:
 TISKARNA KLAR d.o.o.
 Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Številka bančnega računa: HU15
 1174 7068 2000 1357 0000 0000,
 SWIFT koda: OTPVHUHB

ČASOPIS
 SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
 Glavna in odgovorna urednica
 Marijana Sukić